

*Кравцов С. О.,**кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного процесу
Національного університету «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

Анотація. Стаття присвячена теоретико-практичним питанням визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу.

Ключові слова: міжнародний комерційний арбітраж, арбітражна угода, «внутрішнє» та «іноземне» арбітражні рішення.

Постановка проблеми. Визнання і виконання рішень МКА є найбільш важливим питанням в арбітражному механізмі врегулювання спорів. Якщо арбітражне рішення, винесене в одній країні, не може бути визнане і виконане в іншій країні, це зводить нанівець ефективність МКА. Тому, якщо сторона, що прогнала спір в арбітражному розгляді, не виконує рішення, винесене арбітром добровільно, то необхідно застосувати примусові засоби виконання даного рішення в державних судах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виконання арбітражних рішень в зарубіжних країнах забезпечується та гарантується багатосторонніми конвенціями, двосторонніми договорами та національним законодавством. Серед цих конвенцій і договорів Нью-Йоркська Конвенція 1958 р. є найбільш глобально прийнятим і найуспішнішим інструментом. З метою забезпечення ефективності та практичності системи вирішення спорів, договірні держави повинні дотримуватися правил, які зазначені у Нью-Йоркській Конвенції 1958 р.

Незважаючи на важливість Нью-Йоркської Конвенції 1958 р., слід зазначити, що вона певним чином обмежує сферу юридичного захисту арбітражних рішень і залишає на розгляд державного суду порядок визнання і приведення до виконання арбітражного рішення. Відповідно, державні суди при розгляді клопотань про визнання та виконання арбітражних рішень наділені правом відмовити у визнанні та виконанні арбітражних рішень. У цьому відношенні при вирішенні цих питань може виникнути проблема співвідношення Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. та внутрішнього законодавства країн, де відповідне рішення виконується.

Проблема визнання та виконання рішень МКА, крім визначення, власне, механізму, процедур визнання та виконання зводиться і до того, який режим визнання та виконання так званих «внутрішніх» та «іноземних» рішень МКА.

Існування і юридичне закріплення як в міжнародних конвенціях, так і в національному законодавстві, поняття «іноземне» арбітражне рішення обумовлює необхідність визначення поняття «внутрішнє» арбітражне рішення.

На жаль, ні Нью-Йоркська Конвенція, ні будь-які міжнародні конвенції з питань МКА не містять ні дефі-

ніції «внутрішнього» арбітражного рішення, ні яких-небудь рекомендацій з питання про те, якими критеріями слід користуватися при такій кваліфікації арбітражного рішення.

Сфера застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. визначена надзвичайно широко. Так, відповідно до п. 1 ст. I Конвенції повинні визнаватися і виконуватися будь-які арбітражні рішення, винесені за межами території держави, в якій вимагається таке визнання і виконання. При підготовці тексту Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. були відхилені пропозиції, спрямовані на звуження сфери застосування Конвенції, зазначаючи, що спори, які передані на розгляд до арбітражу, мають бути обов'язково включати іноземні елементи. Таким чином, країни – учасниці Конвенції добровільно погодилися з можливістю обмеження повноважень їх національних судів по розгляду значної частини спорів, які можуть бути пов'язані з діяльністю громадян і комерційних підприємств, що мають тісний зв'язок з їх територією. Достатньо лише, щоб арбітражне рішення було ухвалено на території іншої держави – таким є перший і основний критерій віднесення арбітражного рішення до сфери застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р.

Більше того, навіть арбітражні рішення, ухвалені на території тієї ж держави, в якій вимагається їх визнання і виконання, будуть підпадати під дію Нью-Йоркської Конвенції 1958 р., тільки якщо вони не вважатимуться «внутрішніми», – це другий критерій, що є додатковим по відношенню до першого.

Якщо застосування першого критерію – умови про ухвалення арбітражного рішення на території іншої держави не викликає особливих труднощів, то другий критерій – положення про те, що рішення не має бути «внутрішнім», – є менш регламентованим.

Деякі країни, на відміну від України, зробили спробу чіткіше розмежувати сферу застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. і внутрішнього національного законодавства про арбітраж, спираючись на другий критерій, сформульований в п. 1 ст. I Конвенції, яка передбачає, що Конвенція застосовується у відношенні визнання і виконання арбітражних рішень, винесених на території держави іншої, ніж та держава, де запитується визнання і виконання таких рішень. Наприклад, в США в Законі від 30 вересня 1970 р., яким Нью-Йоркська Конвенція 1958 р. була введена в дію на території цієї держави, вказується, що спори між сторонами, які є тільки громадянами США або компанії, що інкорпоровані або мають своє основне комерційне підприємство в США, якщо ці спори не передбачають виконання дій

або приведення до виконання за кордоном або не мають зв'язку з іноземними державами, вважатимуться такими, що не підпадають під дію Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. Разом з тим, американський Закон сформульований таким чином, що залишається відкритим питання про те, дається в нім тлумачення тільки другого критерію сфери застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. (про «внутрішнє» арбітражне рішення, винесене на території держави, де вимагається його визнання і виконання) або ж цей Закон відноситься і до першого критерію і тим самим звужується сфера застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. Якщо останнє припущення вірне, то іноземне арбітражне рішення, винесене по спору, сторонами якого є американські компанії, і предмет якого не пов'язаний з діяльністю за межами США, не буде виконано в США на підставі Нью-Йоркської Конвенції 1958 р., зважаючи на обмежувальне тлумачення сфери її застосування, даного в Законі від 30 вересня 1970 р.

У Англії Законом про арбітраж 1975 р. було введено поняття «внутрішнє (*domestic*) арбітражне рішення», як арбітражне рішення, ухвалене на підставі внутрішньої арбітражної угоди в повній відповідності з другим критерієм п. 1 ст. I Нью-Йоркської Конвенції.

В ході підготовки Закону Англії «Про арбітраж» 1996 р., що діє на території Англії з певними умовами – і в Північній Ірландії і Уельсу, також була зроблена спроба сформулювати дефініцію «внутрішнього» арбітражного рішення. Згідно ст. 85 вказаного Закону арбітражне рішення визнається «внутрішнім» при дотриманні двох умов: а) його сторони є підданими або резидентами Великобританії або юридичними особами, інкорпорованими в Великобританії або чії органи управління знаходяться в Великобританії; б) місцем арбітражу є Великобританія. Таким чином, британське законодавство, на відміну від американського, не містить критерію розумного зв'язку з іноземними державами, необхідного для віднесення арбітражного рішення, винесеного на території Великобританії, до сфери застосування Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. Проте, на відміну від американського законодавства, прийнятого безпосередньо у виконання Нью-Йоркської Конвенції 1958 р., і Типового закону ЮНСІТРАЛ, націленого саме на міжнародний арбітраж, Закон Англії про арбітраж 1996 р. є комплексним актом, який регулює питання як внутрішнього, так і міжнародного арбітражу (включаючи виконання рішень, що відносяться до сфери застосування Конвенції). При цьому дефініція внутрішнього арбітражного рішення включена в розділ цього Закону, який присвячений виключно внутрішньому арбітражу. Більше того, ст.ст. 85-87 Закону Англії «Про арбітраж» 1996 р. так і не набули чинності, оскільки вказана дефініція «внутрішнього» арбітражного рішення була визнана такою, що суперечить законодавству Європейського Союзу з огляду на те, що згідно цієї дефініції проводиться межа між резидентами Англії і резидентами інших країн.

Слід зазначити, що в різних країнах арбітражні рішення кваліфікуються як «внутрішні» (за другим критерієм п. 1 ст. I Нью-Йоркської Конвенції 1958 р.) по-різному. Найбільш ліберальний підхід до цього пи-

тання демонструє законодавство Німеччини, яке передбачає, що рішення арбітражу, винесене на її території, проте не розглядатиметься як внутрішнє, якщо сторони підпорядкували арбітраж іноземному праву [1].

Отже, проаналізувавши підходи до розуміння арбітражних рішень, можна зробити висновок, що в п. 1 ст. I Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. сфера її застосування визначається таким чином, щоб максимально обмежити можливість подальшого втручання державного суду при ухваленні арбітражного рішення (з урахуванням подальших положень Нью-Йоркської Конвенції 1958 р., особливо ст. V). Як наслідок, суди країн – учасниць Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. не можуть ні відмінити іноземне арбітражне рішення, ні переглянути його по суті. Спростування такого рішення можливе лише в суді тієї держави, на території якого ухвалене відповідне арбітражне рішення, причому такий суд формально не пов'язаний нормами Нью-Йоркської Конвенції 1958 р. при вирішенні питання про скасування чи зміну арбітражного рішення. Якщо відносно другого критерію віднесення арбітражного рішення до сфери застосування Конвенції можливі різні тлумачення поняття «внутрішнього арбітражного рішення», то при використанні першого критерію – критерію іноземного місця ухвалення арбітражного рішення – не виникає серйозних труднощів. Під цей критерій підходять абсолютна більшість рішень, визнання і виконання яких вимагається відповідно до Конвенції.

За загальним правилом арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесене, підлягає добровільному виконанню сторонами. Добровільність виконання арбітражного рішення цілком відповідає правовій природі міжнародного комерційного арбітражу, оскільки сторони, що добровільно обрали арбітраж як спосіб врегулювання спору, передбачають ще на стадії укладання арбітражної угоди добровільність виконання прийнятого арбітражного рішення. Проте на практиці дуже часто виникає ситуація, коли сторона, проти якої винесено рішення, ухиляється від його добровільного виконання.

В сучасній доктрині МКА виникає певна кількість проблемних питань стосовно визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Першим, і на наш погляд ключовим проблемним питанням, є намагання ототожнити визнання і виконання іноземних арбітражних рішень та іноземних судових рішень.

Питання визнання і примусового виконання іноземних арбітражних рішень як прототипу іноземного судового рішення, знаходить кардинально протилежні відповіді в різних правових системах і в доктрині МКА.

Так, Постановою Ради (ЄС) 44/2001 від 22 грудня 2000 р. «Про юрисдикцію, визнання і приведення у виконання судових рішень у цивільних і комерційних справах» і раніше Брюссельською конвенцією 1968 р., а також Луганською конвенцією 1988 р., було виключено поняття «арбітраж» із сфери виконання і визнання іноземних судових рішень.

При визначенні обсягу цього виключення в Брюссельській Конвенції 1968 р., Апеляційний суд Великобританії у своєму рішенні по справі *Marc Rich & Co. AG v. Società Italiana Impianti Spa* зазначив, що міжнародні

угоди, зокрема, Нью-Йоркська конвенція 1958 р., встановлюють правила, за якими сторони спору передають розгляд спору до арбітражу, а також визнання та виконання арбітражних рішень. Звідси випливає, що, включаючи арбітраж зі сфери дії Брюсельської Конвенції 1968 р. на тій підставі, що він вже підпадає під дію міжнародних конвенцій, договірним сторонам передбачається виключення арбітражу в повному обсязі, в тому числі у справах, порушених в національних судах [2].

Практика в різних державах різноманітна. За англійським правом, якщо сторона отримує рішення іноземного суду, за допомогою якого іноземне арбітражне рішення провадиться у виконання, відповідно таке рішення в Англії може бути виконано відповідно до правил, які застосовуються до виконання рішень іноземних судів.

За німецькими законами процедура екзекватури не може бути визнана або виконана в Німеччині. Однак, якщо арбітражне рішення об'єдналося з рішенням іноземного суду, то кредитори за своїм розсудом мали можливість обрати чи буде виконання «об'єднаного» арбітражного рішення або рішення по так званій процедурі «подвійної екзекватури». Але Федеральний Верховний Суд Німеччини у своєму рішенні дав остаточне вирішення цьому питанню, вважаючи, що тільки арбітражне рішення має право на визнання і виконання [3, с. 34].

У відповідності до § 1 (е) Федерального закону США «Про визнання і приведення у виконання іноземних судових рішень» закон не поширюється на ... (III) арбітражні рішення і іноземні судові рішення, пов'язані з арбітражним рішенням», тобто положення, аналогічне тому, яке має місце в Брюсельській Конвенції 1968 р. Тим не менш § 1 (а) Федерального закону США «Про визнання і приведення у виконання іноземних судових рішень» закріпив, що цей Закон поширюється на іноземні судові рішення, окрім: ... (III) іноземних арбітражних рішень або ухвал суду у відношенні угод про арбітраж.

Окремим доктринальним проблемним питанням є порядок визнання іноземного арбітражного рішення, що не вимагають виконання.

Пункт 2 ст. 35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» містить норму, згідно з якою, «арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається обов'язковим». Таким чином, по тексту цього Закону, для визнання іноземного арбітражного рішення в Україні не потрібно ніякої судової чи іншої процедури – воно визнається автоматично. З цією логікою узгоджується норма п. 4 ч. 2 ст. 122 ЦПК України, відповідно до якої суддя відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо є рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розгляд справи в тому ж третейському суді виявився неможливим. Таким чином, на перший погляд здається, що ЦПК України визнає преюдиціальну силу в Україні за будь-яким винесеним арбітражним (третейським) рішенням, у тому числі іноземним, якщо в його виконанні не було вже відмовлено державним судом, обґрунтовуючи, тим самим, відсутність в нашому

праві спеціальних правил для визнання арбітражних рішень, що не вимагає виконання. Якщо арбітражне рішення автоматично отримує преюдиціальну силу без додаткової процедури його визнання, то – за логікою законодавця – спеціальних правил для визнання без приведення у виконання просто не потрібно, чим досягається передбачена п. 1 ст. 35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» обов'язковість рішень міжнародних арбітражів.

Значимо, що в нашому законодавстві існує спеціальна процедура звернення за відмовою у визнанні іноземного арбітражного рішення, що не вимагає приведення у виконання, і така процесуальна дія в державному суді в принципі можлива. Підставою для нього є норми Указу Президії Верховної Ради СРСР від 21 червня 1988 № 9131-Х1 «Про визнання та виконання в СРСР рішень іноземних судів і арбітражів» (далі – Указ). Відповідно до Постанови Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 р. «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України», з питань визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів, не врегульованих законодавством України, згідно з Постановою Верховної Ради України від 12 вересня 1991 р. «Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР» (1545-12) застосовуються у встановлених нею межах відповідні положення Указу Президії Верховної Ради СРСР від 21 червня 1988 р. «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражів». Згідно зі ст. 10 і 11 Указу.»¹⁰ Рішення іноземних судів, які не підлягають примусовому виконанню, визнаються без будь-якого подальшого провадження, якщо з боку зацікавленої особи не надійдуть заперечення проти цього. Зацікавлена особа може протягом місячного терміну після того, як йому стало відомо про наявність рішення іноземного суду, заявити до Верховного Суду союзної республіки (в республіках, які не мають обласного поділу), Верховного Суду автономної республіки, крайового, обласного, міського суду, суду автономної області і суду автономного округу за місцем свого проживання (перебування) заперечення проти визнання цього рішення. Заперечення заінтересованої особи проти визнання рішення іноземного суду розглядаються у відкритому судовому засіданні з повідомленням цієї особи про час і місце розгляду. Неявка без поважної причини зацікавленої особи, щодо якої суду відомо, що повістка їй була вручена, не є перешкодою до розгляду заперечень. Якщо зацікавлена особа звернеться до суду з клопотанням про перенесення часу розгляду заперечень і це клопотання буде визнано судом поважним, суд переносить час розгляду і сповіщає про це заінтересовану особу. За розглядом заперечень проти визнання рішення іноземного суду виноситься відповідна ухвала. Копія ухвали у триденний строк з дня її винесення направляється судом особі, на користь якого було винесено рішення іноземного суду, або його представнику і особі, який заявив заперечення проти визнання рішення. Ухвала суду може бути оскаржена до вищестоячого суду в порядку і строки, передбачені законодав-

ством Союзу РСР і відповідної союзної республіки. 11. Положення статей 2-10 цього Указу, за винятком частини другої статті 3, пунктів 1-4 і 6 частини другої статті 5 та частини сьомої статті 10, застосовуються також до іноземних арбітражних рішень, визнання і виконання яких передбачені відповідним міжнародним договором СРСР. Якщо міжнародний договір, на підставі якого запитується визнання та виконання в СРСР арбітражного рішення, не встановлює перелік документів, які додаються до клопотання про дозвіл примусового виконання, або підстави для відмови у визнанні та виконанні, перелік таких документів і такі підстави визначаються за правилами відповідно статей IV і V Конвенції про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень, ратифікованої Президіумом Верховної Ради СРСР 10 серпня 1960» [4].

Норми ст. 10 Указу про те, яким чином російський суд може відмовити у його визнанні рішення, що не вимагає приведення у виконання, зберігають свою силу, так як в ЦПК України немає жодних положень, яким вони б суперечили (звичайно, з урахуванням правил ЦПК України про підвідомчість і підсудність, які замінюють собою відповідні положення Указу). Таким чином, для того щоб вважатися визнаним, що не вимагає приведення у виконання в нашій країні, згідно з Указом іноземне арбітражне рішення повинно відповідати лише одному критерію - ставитися до категорії таких арбітражних рішень, які можуть бути визнані і приведені у виконання на підставі міжнародного договору, в якому бере участь Україна, наприклад Нью-Йоркської конвенції.

В. В. Ярков висловлює припущення про те, що іноземні арбітражні рішення, що не вимагають виконання, можуть визнаватися в тому ж порядку, в якому визнаються і виконуються іноземні судові рішення [5, с. 415]. Втім, він не наполягає на цій позиції, вказуючи, що це лише один з варіантів, причому в якості іншого варіанту він посилається на ст. 10 Указу Президії ВР СРСР «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражів» від 21.06.1988 р.

На думку Н.І. Маришевої, питання про визнання іноземного судового рішення, що не вимагає виконання, є в процесуальному законодавстві пробільним і тому повинен вирішуватися на підставі норм ст. 10 Указу Президії ВР СРСР «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражів» від 21.06.1988 р., що є досі єдиним нормативним актом, що безпосередньо регулює це питання [6, с. 19]. Ту ж оцінку можна розповсюдити і на іноземні арбітражні рішення.

Дійсно, норм, що регулюють процедуру, відповідно до якої зацікавлених особа може звернутися до державного суду за визнанням іноземного арбітражного рішення, що не вимагає приведення у виконання, ні в ЦПК України, ні в Указі немає. Така логіка українського законодавця не цілком узгоджується з міжнародною практикою, яка вважає, що визнання рішення, що не потребує приведення у виконання, є самостійною «оборонною» зброєю, до якого заінтересована сторона вдається з метою не допустити передачі дозволеного арбітражем спору на розгляд до державного суду. Таким чином, за кордоном процедура визнання арбітражного рішення

(без приведення у виконання) має самостійну процесуальну цінність. Проте, хоча з академічної точки сформульована вище позиція, відповідно до якої в відсутність в ЦПК України спеціальних норм про визнання в нашій країні іноземного арбітражного рішення, що не вимагає приведення у виконання, повинні застосовуватися правила ст. 10 Указу, представляється переконливою, вважаємо, що з практичної точки зору в державних судах таки можливо здійснити таку процесуальну дію, як звернення із заявою про визнання іноземного рішення, що не вимагає приведення у виконання.

Річ у тому, що різниця між детально описаною в українському процесуальному законодавстві процедурою «визнання і виконання» і відсутньою в ньому процедурою «визнання без виконання» дуже тонка, і без звернення до п. 1 ст. 35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» і ст. 10 Указу Президії ВР СРСР «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражів» від 21.06.1988 р. навряд чи може дати відповіді на всі процедурні питання щодо визнання та виконання арбітражних рішень.

Швидше за все, у судді не виникне складнощів в тому, щоб застосувати правила Конвенції про визнання і приведення у виконання іноземного арбітражного рішення (і українського процесуального законодавства про її реалізацію) до справи про власне визнання іноземного арбітражного рішення, адже на перший погляд Конвенція регулює обидва ці питання.

Сформульований вище практичний висновок підтверджується наступним прикладом з діяльності Верховного Суду України. До Верховного Суду України надійшло клопотанням заступника генерального директора ВАТ «Алнас» про визнання та виконання на території України рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при торгово-промисловій палаті Російської Федерації від 18 березня 2003 року. В мотивації свого клопотання ВАТ «Алнас» зазначив, що в березні 2003 року рішенням Міжнародного комерційного арбітражного суду при торгово-промисловій палаті Російської Федерації з ТОВ «Хімресурс» на користь ВАТ «Алнас» стягнуто 1 114 634,5 рублів. В липні 2003 р. заступник генерального директора ВАТ «Алнас» звернувся до суду із клопотанням про визнання та виконання на території України зазначеного рішення. Ухвалою апеляційного суду Харківської області від 17 вересня 2003 р. заступнику генерального директора ВАТ «Алнас» у клопотанні відмовлено, мотивуючи це тим, що рішення набрало законної сили і примусовому виконанню не підлягає. Верховний Суд України в своїй ухвалі від 15 грудня 2006 р. погодився із доводами апеляційного суду Харківської області касаційну скаргу ВАТ «Алнас» відхилив [7].

Висновки. Таким чином, можна зробити висновки, що процедура визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу є досить не визначеною, щодо тлумачення законодавцем дефініцій «внутрішнього» та «іноземного» арбітражного рішення. Також не визначеним залишилися питання щодо порядку визнання іноземних арбітражних рішень, що вимагають примусового виконання, оскільки наявна певна неузгодженість в нормативному регулюванні

даного питання (наявність «мертвої» норми, яка закріплена в ст. 10 Указу Президії ВР СРСР «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражі» від 21.06.1988 р.). Подоланням вказаних проблемних питань є приєднання України до єдиноуніфікованої у світі процедури визнання та виконання рішень МКА та відповідно внесення певних змін до діючого законодавства.

Література:

1. German Civil Code – Bürgerliches Gesetzbuch [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iuscomp.org/gla/statutes/BGB.htm>.
2. Marc Rich & Co. AG v Società Italiana Impianti PA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&numdoc=61989J0190&lg=en.
3. Walter, B. Einführung in das Recht der Bundesrepublik Deutschland, 6. Aufl. – München, 1992. – S. 172.
4. Указ Президії ВР СРСР «Про визнання і виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражі» від 21.06.1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_224.
5. Арбитражный процесс : учебник / отв. ред. проф. В. В. Яков. – М. : Волтерс Клувер, 2003. – 498 с.
6. Марышева, Н. И. Вопросы признания и исполнения в России

решений иностранных судов [Текст] / Н. И. Марышева // Журнал российского права. – 2006. – № 8. – С. 9-22.

7. Ухвала Верховного Суду України від 15.12.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/351302>.

Кравцов С. А. Проблемные вопросы признания и исполнения решений международных коммерческого арбитража

Аннотация. Статья посвящена теоретико-практическим вопросам признания и исполнения решений международного коммерческого арбитража.

Ключевые слова: международный коммерческий арбитраж, арбитражное соглашение, «внутреннее» и «иностранное» арбитражные решения.

Kravtsov S. Problems of recognition and enforcement of international commercial arbitration

Summary. The article is devoted to theoretical and practical issues of recognition and enforcement of international commercial arbitration.

Key words: international commercial arbitration, arbitration agreement, «domestic» and «foreign» arbitral awards.